

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

385.85

Hely

Idő

"1923"

Személy

Szerző:

Cím: *A gyilkos fék*

Forrás:

Pesti Hírlap

Bu

1923. 11. 4.

A gyilkos fék.

Budapest legforgalmasabb részén, a Király-utca és a Nagykörút sarkán az egyik villamos beleszaladt a másik villamosba. A vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenséget okozó kocsit vezetője még idejekorán észrevette a fenyegető veszedelemet, azonnal működésbe is hozta a féket, a fék azonban nem működött, a lejtős uton ezért már nem lehetett a kocsit megállítani. Tehát megint a fék az oka mindennek, a fék gyilkolt újra, épen úgy, mint a minap a Ferenc József-híd budai oldalán a tojással megrakott kocsit elgázolásánál. Az elromlott fék, amelyik akkor mond csődöt, amikor a legnagyobb szükség volna rá. A nyomorult, nyirkos, nyekergő, komisz, aljasan rossz fék, amelynek jókarban tartása a villamos vasutak vezetőségének volna kötelessége. Az ő kötelessége volna az is, hogy magát a kocsit is jókarban tartsa, rendesen befestesse, beüvegeztesse; az ablakokat tisztára mosassa, a kocsik padlóját rendesen kisépertesse és fölsuroltassa. Ez is mind az ő kötelessége volna, annál is inkább, mert hiszen mindezt előre bekalkulálja a villamosjegyek egyre emelkedő árába. Léha, rossz és haszontalan gazdálkodás jele az is, hogy mindez nem történik meg, hogy az ember félve ül le a villamos padjára, a piszoktól nehogy odaragadjon, a homályfoltos ablakon keresztül alig látja, megérkezett-e már arra az utcasarokra, ahol le kell szállnia, a fölka-vart portól pedig köhög és tüdővést kap. Ez is mind a villamos-igazgatás büne, de minden bűnök és minden mulasztások betetőzése mégis csak ez: a rossz fék, az évek óta elhanyagolt, soha rendesen ki nem javított fék, amely ketrecéből elszabadult gyilkos és veszélyes fenevadhoz teszi hasonlóvá a villamos kocsit. Itt most már nem elég a siránkozó számonkérés, a legerélyesebb intézkedéseket kérjük a vérszomjas villamosok ártalmatlanná tételére.

Azonban a legnagyobb bűn: a konok és folyton ismétlődő gyilkosságok büne mellett ebből az alkalomból számon kell kérni a villamosok apróbb hibáit is. A kocsik rendjén és tisztaságán kívül azoknak a mizériáknak a reparálását, amelyek elkeserítik a fővárosi ember életét. A legutolsó áremeléssel a villamosjegyek már elérték a béke-paritást. A mai ezer korona békepénzre átszámítva is megér husz fillért, ugyanannyit, amennyi valamikor a legdrágább villamosjegy ára volt. A békeviteldijért egész jogosan békenívót követelhetünk a villamosoktól, ami elég szerény igény, hiszen mindenki emlékezhetik rá, egy kis villamos-mizériáért a békében sem mentünk a szomszédokhoz a budapesti közúti közlekedés már akkor is messze elmaradt minden európai nagyváros közlekedésétől, talán még a Balkán-államokat is beszámítva.

A békeviteldij beszédével együtt jár az a kötelesség, hogy a békenívóhoz való közlekedéssel több és kényelmesebb alkalma legyen a közönségnek a villamosok használatára. A villamosok igazgatósága ellenben ennek épen az ellenkezőjét cselekszi: amióta a jegyek drágulása miatt egyre több ember jár gyalog és egyre kevesebb ember veszi igénybe a villamosot, kevesebb kocsit járat, mint azelőtt, aminek következtében a kocsik épen olyan zsúfoltak, mint az emelés előtt, ellenben sokkal tovább kell rájuk várakozni. A békeviteldij beszédese azt a kötelességet róná az igazgatóságtól kezdve le az utolsó kalauzig, minden villamos-alkalmazottra, hogy békemódban érintkezze a közönséggel. Ehelyett az igazgatóság Cézároknak hadiparancsaira emlékeztető stílusban hagyja meg ezt is, azt is az utazó közönségnek, számos kalauz pedig az irásos neveltlenség-ből jogot merít arra, hogy ők viszont élő szóval legyenek gorbák és neveletlenek. Kü-

lönösen amióta az új szakaszjegyek kábitó zür-zavart és bizonytalanságot teremtettek valamennyi vonalon, lett e tekintetben teljesen reménytelen a helyzet. Az igazgatóság diktátori jogokat követel magának. Ukázaiban újfajta büntető cselekményeket állapít meg. A magyar kriminológia például semmit sem tud arról, hogy az, aki szakaszjegyével nem száll le a megfelelő szakaszhatárnál, büntető cselekményt követ el. Ezt a mulasztást, — amire érthető mérték volna, hogy a mai szakaszhatárok misztériumaival maguk a fő-fő villamos-hatalmasságok sincsenek tisztában — a villamos igazgatóság föliratot táblái avatják büncselekménnyé. Mennyi veszekedés, mennyi gorombáskodás, mennyi rendőri beavatkozás származik ebből az egy dologból, azt mindenki tudja, akit balsorsa arra kényszerít, hogy villamoson utazzon.

Nagy hibának kell lenni valahol a legfőbb vezetésben egy olyan intézménynél, amely ellen

ennyi a jogos panasz. A közönség véleménye szerint a mainál kevesebb politika és több szakértelem kellene a villamosvasutak igazgatásához. A mai vezetőségnek viszont, úgy látszik, épen ellenkező a véleménye, mert a napokban még azt a kevés szakértőt is alaposan megritkította, aki eddig a vállalat rendelkezésére állt. Egy csomó régi, kitűnő tisztviselőt, a takarékoság és a létszámcsökkentés ürügyével, szélnek bocsátottak azért, mert néhány városházi urnak nem tetszett az orruk. A furcsa takarékoságnak sok százmilliós kártérítési pör lesz a vége, mi, kiszolgáltatott szerencsétlen szenvedő közönség pedig sóhajtva állapítjuk meg azt, hogy a villamos-igazgatás különös takarékosági rendszerének az áldozatai vagyunk. Ez az igazgatóság nem a százmilliókon és milliárdokon takarékoskodik, hanem a szakértelmen és a fékeken. Ezért győz a deficit minden jegyár-emelés fölött. És ezért lett a villamosból Budapest utcáin száguldó nyaktiló.